

„Soča“ izhaja vsak petek in velj po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

Vae leto . . . . . f. 4.
Pol leta . . . . . „ 2.
Četrt leta . . . . . „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „Soča“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Številke se dobivajo po naročninah na Starom trgu v Gorici ali v prodajalnici G. Semenškich ulicah h. št. 10.

Naj se pošiljajo vredništvu, naročnina pa opravniku „Soča“, d. g. Andreju Tabaj-u Via Canonica N. 8 v St. Roku v Gorici.

Kopiji se ne vračajo; doplati naj se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravljanju.

Vabilo na naročbo.

Novo leto je pred pragom. Z njim bo nastopila „Soča“ svoj 20. tečaj. Zatorej vabimo snova prijatelje in somišljenike, da se blagovolijo v obilnem številu naročiti na naš list. Ob enem naznanjamo, da smo za prihodnje leto do sedanjega naročnino nekoliko znižali; in sicer bo stala „Soča“:

za celo leto . . . . . gold. 4.
za pol leta . . . . . „ 2.
za četrt leta . . . . . „ 1.

V „Soči“ hoče novo vredništvo Slovincem podajati političen tečaj, ki bo strogo in dosledno vrejevan po krščanskih načelih. Mi obsojamo politiko, ki ne pozna načel, ampak vedno omahuje in se nagiblje, kamor ji svetuje korist. Kakor v vsem drugem, tako moramo tudi v politiki stati na pozitivnih tleh krščanske resnice.

List bomo v prvi vrsti pisali za našega kmeta in prostaka. V vvodnih člankih bomo razpravljali dnevna politiška vprašanja, načelno sicer, vendar pa tako, da se bomo pri tem ozirali na naše dejanske razmere, in bomo teorijo vedno vporabljali na življenje. Pisali bomo pa v priprosti, poljudni obliki, ki bo lahko umevna tudi za kmeta. V „listiku“ bomo skrbeli za primerno razvedrilo. Kolikor bo mogoče, bomo prinašali raznih dopisov iz vseh krajev, kakor tudi zanimivih raznih vesti.

Naše ljudstvo je v jedru še zdravo, dobro. Ono se dá izomikati ter duševno in gmotno povzdigniti. V to svrhu bomo skušali delati tudi

mi. Po naši misli ne more pa tega doseči, kdor ljudstvo vedno le vabi na veselice, na ples, ali kdor meni, da bomo narod rešili od pogina s kričanjem. Povemo tedaj vže zdaj, da ne bomo nikar prinašali mikavnih popisov plesnih zabav in pustnih veselic. Pač pa bomo ljudstvo učili in napeljevali, kako se težko zasluženi denar hrani in porablja le za resnično koristne reči. Dika, steber slovenstva je pošten, varčen kmet in priden rokodelce, katera si z delom svojih rok varujeta svojo neodvisnost. Večkrat se čutijo tožbe, da se tuji živeli čedalje bolj širi med nami; tega najbolj kriva je pa rastoča zapravljivost in razkošnost našega ljudstva, katero ne malo povspešujejo ravno tisti, ki imajo vedno le nurodnost in napredek na jeziku.

Častito duhovščino pa in druge razumnike prosimo, naj bi ne le s obilo naročbo, ampak tudi in pred vsem s svojimi vplivom naš list podpirali s tem, da ga kmetu in nižim stanovom gorko priporočajo.

To številko smo razposlali na ogled ne le dosedanjim naročnikom, ampak tudi drugim odličnim domoljubom po Primorskem in Kranjskem. Komur bi list vgaljal, naj blagovoli naročiti si ga. Vredništvo zagotavlja, da bo vestno izpolnjevalo, kar je obljubilo.

Vredništvo „Soče“

Desnica in levica.

Marsikateri naših politikov na deželi je vže več ko stokrat brai o desnici in levici, in kako si na-

sprotujeti. In vendar ne vé še, kaj pomeni, ko rečemo: desnica ali levica.

Desnico ima vsak človek, ako se osel rodi, ravno tako tudi levico. Tako nas je Bog stvaril. Pa tudi Bog sam, kakor priduže sv. pismo, ima desnico. Tako govori Bog Oče Sinu: Sedi na mojo desnico.

Desnica in levica, akoravno stli obe na enem telesu, vendar se nič kaj ne vjemati. Ljudje sploh vže od nekdanj pripisujejo le desnici vse dobro, levici pa vse slabo. Najbrže je naša mati Eva segla s levico po prepovedanem sadu; in tako leži na levici prekletstvo Božje. Za vse dobro se človek poslužuje le desnice; z njo je, piše, z njo vkašuje, pozdravlja, v njo si segajo ljudje, da sklapajo pogodbe ali prijateljstvo. Levica pa se vsek izogiblje. Ravno sicer, da se tu pa tam nekateri radi poslužujejo levico mendo desnice; a ravno takih ne gledamo prav lepo, češ, levičar ni nič kaj prida.

Najbolj se bo pa pokazala ta razlika in nasprotje med desnico in levico na sodni dan. Takrat bo zbral Jezus Kristus vse ljudi okoli sebe; razdelil jih bo pa na dve strani: dobro bo postavil na svojo desnico, slabo pa na levico. Prvo bo povabil v nobosa, drugim pa poreče: Poberite se v peklo! In tako bodo desničarji v nebesih, levičarji pa v peklu na vekomaj.

Nekoliko podobno zbirališče desničarjev in levičarjev, čeravno ne tako veliko, najdemo tudi na zemlji. Ko bi ti prišel na Dunaj v tisto hišo, v kateri postavijo in delajo davke, tedaj bi ti pokazali veliko dvorano, kjer sedijo naši poslanci. Tu so v širokem polukrogu razvroščeni sedeži, po katerih sedijo; tam na sredini pred njimi pa ima svoj sedež predsednik Smolka iz Galicije z drugimi gospodi in ministri. Ni pa treba misliti, da poslanci kar tje sedejo, kjer najdejo prostor, daries tu, jutro tam, ne, vsi dobro pazijo, na kateri strani ima predsednik Smolka desnico, na kateri levico. Eni si poiščejo prostora na njegovi desnici, drugi na levici, in tam sedijo celih šest let.

Kako čudno moč imati tedaj desnica in levica,

LISTEK.

Krvavo stegno v trinajstih poglavjih.

Četrto poglavje. Pripoveduje se, kako obhaja krvavo stegno novo leto, in kdaj prav za prav začneja njegovo leto. Tudi nekaj o kolendarji krvavega stegna.

Vem, da si pozabljev. Če se ne motim, sta ti pač vže enkrat povedal, da krvavo stegno pomeni prav za prav prostozidarstvo; drugače se to imenuje tudi masonstvo. Ljudje pa, ki se dajo krstiti na njegovo ime, se zovejo bratje masoni. Lajajo jim tudi tripični bratje, ali tripičniki. Zakaj pa tako? Bog jih vedi, kdo pa more poznati vse skrivnosti krvavega stegna! Le to vem, da masoni pred svoje ime, ko se podpisujejo, postavijo tri pike. Tako bi se n. p. češki mason Podlipny podpisal tako-le: „Jan Hus Podlipny.“

Kaj pa zdaj?

Novo leto bomo imeli te dni. Ti bi najbrže rad zvedel od mene, kako krvavo stegno obhaja novo leto. Božiča seveda ne pozna, ker ne veruje v Jezusa Kristusa.

O novem letu ima krvavo stegno strašno dosti opraviti. Največ skrbi ji delajo računi po borzah, kjer ima nastavljene krivonosce, da spravljajo v njegov žep novce. Ono hoče zvedeti, kako stojijo kurzi, kako padajo ali rastejo papirji; kaj treba storiti, da bo po novem letu pristajalo si kak „milijonček“. Zatorej pošilja telegrame na vse strani, in si jih daje pošiljati od povsod. Seveda trobi v svet samo debele

laži, tako da bi ga, če bi se hotelo vse spovedati, sam papež v Rimu ne mogel odvezati. Njemu je igrača n. pr. izmisliti si in raztrobiti po vsej zemlji, da so ruskega carja vabili in da je na Ruskem vzdignila se revolucija. Zadosti en par ur, da to svet verjame, vrednostni papirji padejo, krvavo stegno si jih hitro pokupi, kar zure; malo potem zve svet, da je vse gola laž, papirji poskočijo — in krvavo stegno jih spet razproda. Potem se pa v pest smeje in lepo vtakne v žep par milijonov! Beži je lovit!

Tudi po dvorih okol ministrov ima krvavo stegno o novem letu veliko opravila. Ono jim prav rado pošepne v ušesa, kaj naj govorijo, kako naj zavijajo resnico in slepijo svet, ko sprejemajo pozdrave in voščila za novo leto. In jaz sem prepričan, ko bi šel na sv. Silvestra večer v Pariz ali pa v Rim, da bi našel krvavo stegno pod mizo francoskega predsednika Carnota ali pa v kotu tik Crispi-ove pisne mize, kako mu narekuje, kaj ima jutro odgovoriti, tem in onim, ki bodo prišli voščiti novo leto.

Pa ti boš rekel, kako je to mogoče, da bi bilo krvavo stegno na sv. Silvestra večer ob enem v Parizu in v Rimu. Ojej, ljubi moj, ti pa jše malo ali nič ne veš, kako naglo je krvavo stegno. In pa nisi še nič slišal o tako zvani „železnici na blisk“? Glej, po tej se krvavo stegno o novem letu vozi po svetu. Pa kaj, saj tega prav za prav še ne potrebuje; ono je v zvezi s hudičem; temu sede na hrbet — in kakor bi mignil je iz Pariza v Rimu! Saj še ti večkrat v jezi rečeš: Hudič te nesi! Viš, ta hudič prenaša krvavo stegno. Ondan smo brali, da se je privalilo v Ameriko, kjer je brazilijanskemu cesarju prevzelo tron. Nekaj dni potem — zabil sem povedati — je vže plašilo po Trstu. Mej drugim se je prikazalo tudi pred oknom, kjer se tiska „Edinost“,

Vrednik je slučajno pogledal skoz okno in jojmene! hitro je je del v svoj časnik, češ, da je prineslo polno neslanosti v Trst. Jaz pa ne vem, zakaj se toliko huduje zaradi tega, po moji misli bi vendar Tržačani krvavemu stegnu morali biti celo hvaležni, ako bi jim naredilo neslane vsaj toliko morske vode, kolikor je potrebujejo. Iz Trsta bi ne vedel, kam jo je vdarilo, ker prav rada potuje „nepoznanca“. Najbrže se je tiste dni valilo po Čukcem, kor bilo bi mu nad vse všeč, da bi se postavil spomenik Janezu Husu. Pa kakor se vdi, mu je praški nadškof stopil na rep, zavililo je in zbežalo. Kam? Bog ga vedi, kud se zdaj potika, in kako kašo nam kuba. Ni nemožeče, da bi nam še zdaj, prav za novo leto ne spet kake prav debele ne izleglo. Krvavo stegno namreč nikdar naprej ne pove, kaj misli; še le ko jo je zgovorilo, pride z njo na dan; a ko bi človek rad vdaril po njem, ga vže ni več na mestu. Tako zve svet navadno nekoliko dni prekasno, kaj mu je krvavo stegno skuhalo, in nič ne pomaga več.

No pa, kako pozabljev sem tudi jaz! Govorim o novem letu krvavega stegna, in zabil sem povedati, da ono ne začneja z nami novega leta. To bi bil morda prav za prav vže zgorej omeniti.

Svoje novo leto je pa vpeljalo krvavo stegno za časa francoske revolucije, o kateri sem zadnji pot govoril. Bilo je leta 1793, ko so ministri krvavega stegna tako-le sklenili: Začetek novega leta je o polnoči 22. septembra. To pa zato, ker je krvavo stegno 22. septembra konečno vstanovilo republiko.

Kaka zmešnjava tedaj! Meseca septembra novo leto! Tam okoli našega novega leta bi morali tedaj obhajati veliko noč, o pustu po binkošti, sv. Ivan bi pa! okol sedanje velike noči itd. Črešnje bi imeli vže zrele v postu, grozdje pa meseca maja, še prej ko

Obrekovadni „Corriere“ se skuša sicer zagovarjati proti „izjavi“, katero so mu poslali občinski mošnje Podgorški, da rešijo čast svojemu ljubljensmu duhovnemu pastirju. Židovski list vendar priznava, da je v Podgori „anica usanza“ plačati tako kakor je tirjal g. vikarij; tako tedaj ni poslednji ljudi svojevoljno odiral. Ne vé li „Corriere“, da morja duhoven strankam povečati, koliko znaša postavno določena taksa, da dobro premislijo, predno si vradno kaj naročijo, posebno pa je to dolžan storiti, ako upa, da jih bo ravno s tem odvrnil od nepotrebnih korakov, kakor je bilo ravno v našem slučaju, kjer je dotična stranka zahtevala listov od g. vikarija, da bi se točila. Sicer pa ostane duhovnu vedno prosto, da resnično v bogim dolžno svoto odpuati ali vrniti. To se pravi „v bogajmo“ dejati, kar gotovo tudi znaajo g. vikariji in duhovni. O tem bi se „Corriere“ lahko sam prepričal, ako bi hotel posvedovati, od koga dobivajo vbočji več podpore: od ljudi njegove stranke, ali od katoliških duhovnov.

Tudi to ni „Corriere“ všeč, da so g. vikarija zagovarjali štirje staršine, češ, ti so „amiconi“ g. vikarija. No, kdo pa naj bi branil čast g. vikarija? Komu naj bi neoli podpisat „izjavo“? Morda li „Corriere-ovi“ vrednici in vrednikom? Ta je lepa! So njegovi „amiconi“?! Ravno za to gre g. vikariju še večja čast, da zna v naših tako kritičnih časih izhajati tudi s posvetnimi gospodi in si navzlic vsi katoliški odličnosti pridobiti in ohraniti njih vdanost in ljubezen.

„Corriere“, molči in ne obiraj naših poštenih in poartvovalnih duhovnih pastirjev!

Podpisana si štejeta v prijeto dolžnost tem potom javno se zahvaliti vsem p. n. blag. gospodim in gospodim, kateri so se žrtvovali in trudili, da se je tudi letos zamogla napraviti božičnica otroškemu vrtu in š. mladini. V prvi vrsti gre topla zahvala predstojnicam š. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gorici, potem slavnemu vodstvu tuk. c. kr. priv. papirnice, blagorodnima gospema tuk. tvorniških vodij, visokorodni gosp. prof. Mildi Attems, blag. gospema Terezini Klančičevi in Ivanki Kocijančičevi, gg. gor. riškimi trgovcem: Žakaru za razne pisalne potrebščine, Clementu za več podarjenih klobukov, in Mušini za razno blago za otroške obleke.

Podgora 21. decembra 1889.

BERTA PEHANI
voditeljica otroškega vrta.

VINKO VODOPIVEC
voditelj ljudske šole.

Listnica vpravišiva. — Kakor je čitati na drugem mestu današnjega lista, smo letno naročnino za 40 kr. znižali; nekateri gg. naročniki so nam poslali letoletno naročnino v dosedanjem znesku; več svoto hočemo vračunati za prihodnje leto, ako se kdo drugde ne izreče in morda večega zneska ne želi obrniti v drug namen; nekateri gospodje pa so nam prostovoljno poslali še več naročnino, kakor je bila do sedaj, in tem tu izrečemo javno zahvalo.

Listnica vredništva. — G. dopisniku s Kanalskega. Bodi za zdaj polemike dovolj. Povedali smo, kar smo mislili, tako da vsak razumnik lahko sod. Kaj mu hočemo? Isto samaga sebe — to je zdaj jasno pred vsem svetom. Da pri taci ljudih ne smemo iskati načelnosti in doslednosti, se lahko razume. Obžalujemo ga. Mi pa bomo hodili po poti, katero smo nastopili. Napadi, obrekovanja, sumničenja od vseh strani nas morejo najmanj omajviti. Naj se li zaganjajo še bolj. Ostanite nam zvesi ter razveselite nas še nadalje s kakim dopisom.

G. dopisnik v Čepovanu. Za ta pot nekoliko prekasno. Prihodajč.

G. K. v Kan: Vaš spis prinesemo v prihodnji številki.

slaven.

Polan

Za vsako gospodnjo!

ktera želi dobro kavo pripraviti!

Pazite dobro na to, da so razširjeni zaboji & zavitki, kateri niso pravi „Franck'ovi“, ampak

poljufivo ponarejeni! —

Hočete li okusno pijačo in tečno kavo imeti, zahtevajte pravo „Franck'ovo“ kavo, ktera pa je le prava s temi registriranimi markami:

varstvena znamka.

varstvena znamka.

varstvena znamka.

in s tim podpisom:

Heinrich Franck Söhne
Linz. Ludwigsburg.

Toraj: Brevidnost pri kupovanji!

Krivo je misliti, da se „dobra kava“ le iz samih kavinih zrn pripravlja, ne — kajti dober pristavek povikša kavino moč, njeno barvo in njen okus. —

To je resnično, prepričajte se blagovoljno z poskusom

prave Franck'ove kave.

Za črno kavo: z 4 žlicami kavinih zrn — 1 žlica Franck'ove kave.

„mlečno“ : „ 3 „ „ „ — 1 „ Franck'ove „

D. 2939 Nr. 9 IV.

J. W. L.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: M. KORSIČ. — Hilarjanska tiskarna v Gorici.

STENJI

za večno luč!

1 škatljica Gersheim-ovih	g.	2:—
1 „ Kofol-ovih	„	—:85
Aparat: a) glaž rudeč	„	—:85
„ vijolčast	„	—:70
primeren za postni čas.		
glaž bel	„	—:55
b) podlaga za stenj	„	—:10

Dobro olje kg. 50, katerega se bo z rabo mojih stenjev porabilo le 22 kg. v letu.

Za obilno naročbo se priporoča

najvdanejši

Valentin Kofol,
Kanal, Gorica.

NAZNANILO.

Vsojamo se slavnemu občinstvu naznaniti, da smo za

Kranjsko, Spodnje-Štajarsko in Primorsko

vstanovili

GLAVNI ZASTOP V LJUBLJANI

s pravico sklepanja zavarovalnih pogodb zoper

škodo po požaru in toči

ter smo imenovali svojim glavnim zastopnikom gospoda

Josipa Prosenc-a.

Pisarna glavnega zastopa je v nunškem poslopji

na Kongresnem trgu št. 17 v Ljubljani,

kjer se vsprejemajo zavarovalne pogodbe in dajejo radovoljno vsakršna pojasnila gledé zavarovanja.

Odličnim spoštovanjem

Centralno ravnateljstvo

„UNIO CATHOLICA“

vzajemni zavod za zavarovanje proti škodi

NA DUNAJI.